

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
18 квітня 2019 року № 88-Н

Форма № П-2.03.

Кафедра правознавства

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

**«ДЕРЖАВНІ СТАНДАРТИ ОСВІТИ І НАЦІОНАЛЬНЕ ОСВІТНЄ
ЗАКОНОДАВСТВО»**

з підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
Освітня програма	«Публічне адміністрування»

Полтава 2020 рік

Розробники / укладачі програми:

Лаврик Г. В. – д. ю. н., професор, завідувач кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Терела Г. В. – к. і. н., доцент, доцент кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Рецензенти програми:

Городецька І. А. – д. ю. н., професор кафедри політології, права та філософії Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Лозинська Т. М. – д. н. держ. упр., професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету

Програму навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» обговорено і схвалено на засіданні кафедри правознавства

Протокол засідання кафедри від 28 травня 2020 р., № 10.

Завідувач кафедри правознавства

д. ю. н., професор

_____ Г. В. Лаврик

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Публічне адміністрування»

д. ю. н., професор

_____ О. В. Солдатенко

Анотація навчальної дисципліни

Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство є навчальною дисципліною підготовки магістрів, яка передбачає системне вивчення норм права, що регулюють освітню діяльність держави та систему освіти України, педагогічні, майнові, управлінські, фінансові, трудові правовідносини у сфері освіти.

Предметом навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» є національне освітнє законодавство у всіх своїх проявах: як галузь законодавства та як наука, що вивчає освітні правовідносини.

Метою викладання навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» є формування у майбутніх магістрів системи знань про правове регулювання системи освіти в Україні, про втілення в освітніх нормах та практиці їх реалізації забезпечення права людини на освіту.

Зміст навчальної дисципліни розкривається у таких темах: Державна політика у сфері освіти. Загальна характеристика освітнього законодавства України. Управління у сфері освіти. Правове регулювання майнових відносин у сфері освіти. Правові засади фінансування освіти. Правове регулювання трудових відносин з педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками закладів і установ освіти і науки. Договірні відносини у сфері освіти. Правове регулювання дошкільної освіти. Правове регулювання загальної середньої та позашкільної освіти. Правове регулювання професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти. Правове регулювання вищої освіти. Правові засади післядипломної освіти. Правове регулювання наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності. Міжнародне освітнє право та правові аспекти входження української освіти у світовий освітній простір.

Аннотация учебной дисциплины

Государственные стандарты образования и национальное образовательное законодательство является учебной дисциплиной подготовки магистров, которая предусматривает системное изучение норм права, регулирующих образовательную деятельность государства и систему образования Украины, педагогические, имущественные, управленческие, финансовые, трудовые правоотношения в сфере образования.

Предметом учебной дисциплины «Государственные стандарты образования и национальное образовательное законодательство» является национальное образовательное законодательство во всех своих проявлениях: как отрасль законодательства и как наука, изучающая образовательные правоотношения.

Целью преподавания учебной дисциплины «Государственные стандарты образования и национальное образовательное законодательство» является формирование у будущих магистров системы знаний о правовом регулировании системы образования в Украине, о воплощении в образовательных нормах и практике их реализации обеспечения права человека на образование.

Содержание учебной дисциплины раскрывается в следующих темах: Государственная политика в сфере образования. Общая характеристика образовательного законодательства Украины. Управление в сфере образования.

Правовое регулирование имущественных отношений в сфере образования. Правовые основы финансирования образования. Правовое регулирование трудовых отношений с педагогическими, научно-педагогическими и научными работниками заведений и учреждений образования и науки. Договорные отношения в сфере образования. Правовое регулирование дошкольного образования. Правовое регулирование общего среднего и внешкольного образования. Правовое регулирование профессионального (профессионально-технического) и профессионального передвысшего образования. Правовое регулирование высшего образования. Правовые основы последипломного образования. Правовое регулирование научной, научно-технической и инновационной деятельности. Международное образовательное право и правовые аспекты вхождения украинского образования в мировое образовательное пространство.

Annotation of educational discipline

State educational standards and national educational legislation is the subject of master training, which provides for a systematic study of the legal norms governing the educational activities of the state and the educational system of Ukraine, pedagogical, property, management, financial, labor relations in the field of education.

The subject of the discipline "State educational standards and national educational legislation" is the national educational legislation in all its manifestations: as a branch of legislation and as a science that studies educational legal relations.

The purpose of teaching the discipline "State Education Standards and National Educational Legislation" is the formation of future masters of a knowledge system about the legal regulation of the education system in Ukraine, about the implementation in educational standards and the practice of their implementation of ensuring the human right to education.

The content of the discipline is disclosed in the following topics: State policy in the field of education. General characteristics of the educational legislation of Ukraine. Management in the field of education. Legal regulation of property relations in the field of education. Legal framework for financing education. Legal regulation of labor relations with pedagogical, scientific, pedagogical and scientific workers of educational institutions and educational institutions. Contractual relations in the field of education. Legal regulation of preschool education. Legal regulation of general secondary and extracurricular education. Legal regulation of vocational (vocational) and professional higher education. Legal regulation of higher education. Legal basis of postgraduate education. Legal regulation of scientific, scientific, technical and innovative activities. International educational law and legal aspects of the entry of Ukrainian education into the world educational space.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» укладена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітня програма «Публічне адміністрування», затвердженої наказом по університету від 20 лютого 2019 року № 36-Н і стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти ступеня «магістр» галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 04.08.2020 р. № 1001.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» є національне освітнє законодавство у всіх своїх проявах: як галузь законодавства та як наука, що вивчає освітні правовідносини.

Метою викладання навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» є формування у майбутніх магістрів системи знань про правове регулювання системи освіти в Україні, про втілення в освітніх нормах та практиці їх реалізації забезпечення права людини на освіту.

Програмні компетентності відповідно до освітньої програми:

загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології;

спеціальні (фахові, предметні):

- здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування у сфері освіти;
- здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного й функціонального тлумачення державних стандартів освіти та норм освітнього законодавства, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми:

- уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм;
- розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування у сфері освіти, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення;
- аналізувати та оцінювати практику застосування державних стандартів освіти та національного освітнього законодавства.

Навчальна дисципліна є **вибірковою**.

Форма підсумкового контролю знань: ПМК (залік).

Програмний зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство

Тема 1. Державна політика у сфері освіти

Право на освіту. Зміст права на освіту. Державні гарантії прав громадян України у сфері освіти. Забезпечення права на безоплатну освіту. Інститут освітнього омбудсмена.

Засади державної політики у сфері освіти та принципи освітньої діяльності. Способи вироблення і закріплення державної політики. Державні гарантії пріоритетності освіти. Документи державного прогнозування і стратегічного планування розвитку освіти: прогноз розвитку освіти України; стратегія розвитку освіти України; державні, регіональні та місцеві цільові програми; плани діяльності у сфері освіти органів влади. Мова освіти.

Види освіти: формальна; неформальна; інформальна. Форми здобуття освіти. Складники та рівні освіти.

Робота над стандартизацією змісту освіти. Стандарти освіти. Освітні програми.

Державна політика у сфері кваліфікацій. Національна система кваліфікацій. Рамки кваліфікацій: Національна рамка кваліфікацій; галузеві рамки кваліфікацій. Національне агентство кваліфікацій. Професійні стандарти.

Тема 2. Загальна характеристика освітнього законодавства України

Сутність і роль національного освітнього законодавства. Ознаки та особливості освітнього законодавства. Систематизація освітнього законодавства. Джерела освітнього законодавства. Конституція України про право на освіту та його гарантії. Міжнародно-правові акти про освіту. Закони України про освіту в системі джерел освітнього законодавства. Підзаконні нормативні акти. Акти Міністерства освіти і науки України. Локальні акти.

Поняття і структура освітніх правовідносин. Види освітніх правовідносин. Суб'єкти та об'єкти освітніх правовідносин. Особливості правового регулювання освітніх правовідносин.

Тема 3. Управління у сфері освіти

Загальна характеристика управлінських відносин у сфері освіти. Органи управління у сфері освіти. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері освіти. Повноваження Міністерства освіти і науки України. Повноваження державних органів, до сфери управління яких належать заклади освіти. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері освіти.

Правові основи управління закладом освіти. Права і обов'язки засновника щодо управління закладом освіти. Повноваження керівника закладу освіти. Колегіальні органи управління закладів освіти.

Система забезпечення якості освіти. Внутрішня система забезпечення якості освіти. Механізми забезпечення академічної доброчесності. Система зовнішнього забезпечення якості освіти. Інструменти, процедури та заходи забезпечення і підвищення якості освіти: стандартизація; ліцензування освітньої діяльності; акредитація освітніх програм; інституційна акредитація; громадська акредитація закладів освіти; зовнішнє незалежне оцінювання результатів навчання; інституційний аудит; моніторинг якості освіти; атестація педагогічних працівників; сертифікація педагогічних працівників; громадський нагляд (контроль); інші інструменти, процедури і заходи, що визначаються спеціальними законами. Державний нагляд (контроль) у сфері освіти. Повноваження Державної служби якості освіти України. Повноваження Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Громадське самоврядування та державно-громадське управління у сфері освіти. Громадське самоврядування в закладі освіти. Органи самоврядування працівників закладу освіти. Органи самоврядування здобувачів освіти. Органи батьківського самоврядування. Інші органи громадського самоврядування учасників освітнього процесу. Громадський контроль у сфері освіти. Громадська акредитація закладу освіти.

Тема 4. Правове регулювання майнових відносин у сфері освіти

Організаційно-правова форма закладів освіти. Особливості закладу освіти як суб'єкта господарювання у статусі бюджетної установи, неприбуткового закладу освіти та прибуткового закладу освіти.

Право власності та інші речові права закладу освіти. Порядок формування майна закладів освіти. Правовий режим майна закладів освіти. Розпорядження майном та коштами. Надання в оренду майна закладів освіти.

Матеріально-технічна база закладів освіти та установ, організацій, підприємств системи освіти. Порядок, умови та форми набуття закладами освіти прав на землю. Право закладу освіти на об'єкти права інтелектуальної власності. Платні освітні та інші послуги державних та комунальних закладів освіти. Підприємницька діяльність закладу освіти.

Тема 5. Правові засади фінансування освіти

Загальна характеристика правових засад забезпечення фінансування системи освіти. Видатки на освіту. Закон України «Про освіту» про фінансування закладів, установ і організацій системи освіти.

Джерела фінансування суб'єктів освітньої діяльності: державний бюджет; місцеві бюджети; плата за надання освітніх та інших послуг відповідно до укладених договорів; плата за науково-дослідні роботи (послуги) та інші роботи, виконані на замовлення підприємств, установ, організацій, інших юридичних та фізичних осіб; доходи від реалізації продукції навчально-виробничих майстерень, підприємств, цехів і господарств, від надання в оренду

приміщень, споруд, обладнання; гранти вітчизняних і міжнародних організацій; дивіденди від цінних паперів, відсотки від депозитів і розміщення коштів спеціального фонду на поточних рахунках банків державного сектору; добровільні внески у вигляді коштів, матеріальних цінностей, нематеріальних активів, одержаних від підприємств, установ, організацій, фізичних осіб; інші джерела, не заборонені законодавством.

Порядок фінансування закладів освіти. Розподіл видатків на освіту між ланками бюджетної системи України. Порядок розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами.

Сталий фонд (ендаумент) закладу вищої освіти.

Фінансування фундаментальних та пошукових наукових досліджень, наукових програм, проектів державного значення у закладах вищої освіти, науково-дослідних установах системи освіти.

Державно-приватне партнерство у сфері освіти і науки.

Особливості оподаткування закладів освіти.

Тема 6. Правове регулювання трудових відносин з педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками закладів і установ освіти і науки

Принцип єдності та диференціації правового регулювання трудових відносин з педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками закладів і установ освіти і науки. Державні гарантії педагогічним, науково-педагогічним і науковим працівникам.

Особливості порядку наймання і звільнення педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників. Вимоги до освіти та професійної кваліфікації працівників закладів і установ освіти і науки. Конкурс як форма відбору кандидатів на посади у сфері освіти. Контрактна форма наймання працівників та порядок її застосування. Порядок призначення на посаду та звільнення з посади керівників закладів і установ освіти і науки. Підстави та порядок припинення трудового договору. Відсторонення працівника від роботи.

Особливості регулювання робочого часу та часу відпочинку педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників закладів і установ освіти і науки. Скорочений робочий час. Чергування. Облік робочого часу. Граничні обсяги навчального навантаження, методичної, наукової, організаційної та виховної роботи. Поняття відпочинку та його види. Порядок надання щорічної основної відпустки керівним працівникам закладів та установ освіти, педагогічним, науково-педагогічним та науковим працівникам. Творча відпустка та порядок її надання.

Оплата праці педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників закладів і установ освіти і науки. Доплати і надбавки. Гарантійні виплати і доплати.

Тема 7. Договірні відносини у сфері освіти

Поняття та значення договірних відносин у галузі освіти, сфера застосування. Договір про надання освітніх послуг. Типовий договір про надання платної освітньої послуги. Сторони, форма та зміст договору про надання освітніх послуг. Типова форма договору про надання освітніх послуг закладом фахової передвищої освіти. Типова форма договору про навчання у закладі вищої освіти.

Порядок укладення та зміни договору про надання освітніх послуг. Порядок припинення договору про надання освітніх послуг у зв'язку із завершенням його строку. Порядок дострокового припинення договору про надання освітніх послуг з ініціативи його сторін, з ініціативи третіх осіб.

Договірне здійснення наукової та науково-дослідної роботи у системі вищої освіти. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.

Поняття та сфера застосування міжнародних договорів у галузі освіти.

Тема 8. Правове регулювання дошкільної освіти

Загальна характеристика дошкільної освіти. Принципи дошкільної освіти. Система дошкільної освіти. Здобуття дошкільної освіти. Типи закладів дошкільної освіти.

Організаційно-правовий статус закладу дошкільної освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти. Управління закладом дошкільної освіти. Організація діяльності закладу дошкільної освіти.

Організація освітнього процесу в закладі дошкільної освіти. Базовий компонент дошкільної освіти. Освітні програми. Форми отримання освіти. Загальні вимоги до змісту дошкільної освіти і організації освітнього процесу. Організація інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти.

Учасники освітнього процесу в системі дошкільної освіти. Права дитини у сфері дошкільної освіти. Правовий статус батьків або осіб, які їх замінюють. Права, обов'язки та соціальні гарантії педагогічних працівників у сфері дошкільної освіти.

Тема 9. Правове регулювання загальної середньої та позашкільної освіти

Загальна характеристика загальної середньої та позашкільної освіти. Завдання загальної середньої та позашкільної освіти. Система загальної середньої освіти. Типи закладів освіти, що забезпечують здобуття загальної середньої освіти. Система позашкільної освіти.

Організаційно-правовий статус закладу загальної середньої освіти. Порядок створення, реорганізації, ліквідації та перепрофілювання закладу загальної середньої освіти. Управління та громадське самоврядування закладу загальної середньої освіти.

Організація освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти. Загальні вимоги до змісту освіти і організації освітнього процесу. Державний стандарт загальної середньої освіти. Освітні програми. Форми навчання.

Порядок зарахування, відрахування та переведення учнів до закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти.

Організаційно-правові засади позашкільної освіти. Форми організації позашкільної освіти. Організація інклюзивного навчання в закладах загальної середньої та позашкільної освіти.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти. Правовий статус учня (вихованця). Правовий статус батьків або осіб, які їх замінюють. Права, обов'язки та соціальні гарантії педагогічних працівників у сфері загальної середньої освіти.

Тема 10. Правове регулювання професійної (професійно-технічної) освіти

Загальна характеристика професійної (професійно-технічної) освіти. Завдання професійної (професійно-технічної) освіти. Система професійної (професійно-технічної) освіти. Типи закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Організаційно-правовий статус закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Умови та порядок створення, реорганізації та ліквідації закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Основні повноваження та напрями діяльності закладу професійної (професійно-технічної) освіти.

Організація освітнього процесу у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Загальні вимоги до змісту освіти і організації освітнього процесу. Державні стандарти професійної (професійно-технічної) освіти. Професійні стандарти. Ступені та освітньо-кваліфікаційні рівні професійної (професійно-технічної) освіти.

Суб'єкти професійної (професійно-технічної) освіти. Права, обов'язки, відповідальність та гарантії соціального захисту здобувача освіти закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Права, обов'язки та соціальні гарантії педагогічних працівників у сфері професійної (професійно-технічної) освіти.

Тема 11. Правове регулювання фахової передвищої освіти

Загальна характеристика фахової передвищої освіти. Завдання фахової передвищої освіти. Система фахової передвищої освіти. Типи закладів фахової передвищої освіти.

Організаційно-правовий статус закладу фахової передвищої освіти. Порядок створення, реорганізації, ліквідації та перепрофілювання закладу фахової передвищої освіти. Завдання, принципи діяльності, основні права та обов'язки закладу фахової передвищої освіти.

Організація освітнього процесу у закладах фахової передвищої освіти. Загальні вимоги до змісту освіти і організації освітнього процесу. Стандарти фахової передвищої освіти. Освітньо-професійні програми фахової передвищої освіти. Рівні та ступені фахової передвищої освіти.

Учасники освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти. Права та обов'язки осіб, які здобувають освіту у закладах фахової передвищої освіти. Доступ до фахової передвищої освіти, прийом, відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах фахової передвищої освіти.

Тема 12. Правове регулювання вищої освіти

Загальна характеристика вищої освіти. Завдання вищої освіти. Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти. Типи закладів вищої освіти.

Організаційно-правовий статус закладу вищої освіти. Завдання, принципи діяльності, основні права та обов'язки закладу вищої освіти. Особливості статусу національного закладу вищої освіти. Особливості статусу дослідницького університету. Порядок утворення, реорганізації та ліквідації закладу вищої освіти. Управління закладом вищої освіти. Автономія та самоврядування закладів вищої освіти. Органи громадського самоврядування закладів вищої освіти. Студентське самоврядування.

Організація освітнього процесу у закладі вищої освіти. Загальні вимоги до змісту освіти і організації освітнього процесу. Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти. Освітні програми. Освітня діяльність закладу вищої освіти. Наукова діяльність закладу вищої освіти.

Учасники освітнього процесу у закладах вищої освіти, їх права та обов'язки. Правовий статус здобувача вищої освіти. Доступ до вищої освіти, прийом, відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти. Права, обов'язки та гарантії наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти.

Тема 13. Правові засади післядипломної освіти

Загальна характеристика освіти дорослих як складової освіти впродовж життя. Складники освіти дорослих: післядипломна освіта; професійне навчання працівників; перепідготовка та/або підвищення кваліфікації; безперервний професійний розвиток; будь-які інші складники, що передбачені законодавством, запропоновані суб'єктом освітньої діяльності або самостійно визначені особою.

Післядипломна освіта та її складники: спеціалізація; перепідготовка; підвищення кваліфікації; стажування.

Порядок підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти. Види, форми та організація навчання працівників. Зміст навчання працівників. Строк та періодичність навчання працівників. Результати навчання працівників.

Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах). Порядок та умови вступу до аспірантури (ад'юнктури). Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою). Підготовка здобувачів ступеня доктора наук у докторантурі. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук

шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту. Права та обов'язки аспірантів (ад'юнктів) і докторантів.

Тема 14. Правове регулювання наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності

Законодавство про наукову, науково-технічну та інноваційну діяльність. Державне регулювання та управління в науковій та науково-технічній діяльності. Інтеграція наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності закладів вищої освіти і наукових установ Національної академії наук України, національних галузевих академій наук. Організаційні форми провадження наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності. Статус та завдання Національного фонду досліджень України.

Правовий статус суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності. Державні гарантії соціально-правового статусу наукових працівників. Права інтелектуальної власності та їх захист.

Основні завдання і напрямки модернізації національної освіти. Освіта як складова частина інвестиційної політики. Особливості інноваційної освітньої діяльності. Умови здійснення освітніх інновацій. Організація та проведення педагогічного експерименту. Розповсюдження та застосування інновацій у системі освіти.

Тема 15. Міжнародне освітнє право та правові аспекти входження української освіти у світовий освітній простір

Загальна характеристика міжнародного освітнього права. Основні принципи та джерела міжнародного освітнього права. Особливості співвідношення між системою національного законодавства та міжнародно-правової бази у сфері освіти. Міжнародне співробітництво і зовнішньоекономічна діяльність держав у сфері освіти. Міжнародна академічна мобільність.

Європейський освітньо-правовий простір. Загальна характеристика зони європейської вищої освіти. Проблеми та перспективи процесу створення загальноєвропейського простору вищої освіти. Загальноєвропейський простір вищої освіти (ЕНЕА) і загальноєвропейський простір дослідження (ЕРА). Болонський процес. Правові аспекти участі України у Болонському процесі.

Імплементация міжнародно-правових норм в українське освітнє законодавство. Загальні засади проведення порівняльно-правових досліджень у галузі освітнього законодавства України та зарубіжних країн. Особливості реалізації Україною Спільної декларації про гармонізацію архітектури європейської системи вищої освіти.

Рекомендовані інформаційні джерела

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30 (23. 07. 96). – Ст. 141.
2. Бюджетний кодекс України : Закон України від 8 липня 2010 р. № 2456-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 50-51 (24. 12. 2010) – Ст. 572.
3. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11 (28. 03. 2003). – Ст. 462.
4. Кодекс законів про працю України: Затверджений Законом УРСР від 10 грудня 1971 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1971. – Додат. до № 50. – Ст. 375.
5. Податковий кодекс України : Закон України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13 (08. 04. 2011), № 13-14, № 15-16, № 17. – Ст. 112.
6. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11 (28. 03. 2003). – Ст. 461.
7. Про вищу освіту : Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII // Офіційний вісник України. – 2014. – № 63 (15. 08. 2014). – Ст. 1728.
8. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 1 липня 2010 р. № 2404-VI // Офіційний вісник України. – 2010. – № 58 (09. 08. 2010). – Ст. 1988.
9. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 1 липня 2004 р. № 1952-IV // Офіційний вісник України. – 2004. – № 30 (13. 08. 2004). – Том 1. – Ст. 1993.
10. Про забезпечення функціонування української мови як державної : Закон України від 25 квітня 2019 р. № 2704-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2019. – № 21 (24. 05. 2019). – Ст. 81.
11. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16 січня 2020 р. № 463-IX // Відомості Верховної Ради України. – 2020. – № 31 (31. 07. 2020). – Ст. 226.
12. Про інноваційну діяльність : Закон України від 4 липня 2002 р. № 40-IV // Офіційний вісник України. – 2002. – № 31 (16. 08. 2002). – Ст. 1447.
13. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 2 березня 2015 р. № 222-VIII // Офіційний вісник України. – 2015. – № 25 (07. 04. 2015). – Ст. 722.
14. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2016 р. № 848-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3 (15. 01. 2016). – Ст. 25.
15. Про освіту : Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 38-39 (20. 09. 2017). – Ст. 380.

16. Про позашкільну освіту : Закон України від 22 червня 2000 р. № 1841-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 46 (17. 11. 2000). – Ст. 393.
17. Про професійну (професійно-технічну) освіту : Закон України від 10 лютого 1998 р. № 103/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 26 (30. 06. 1999). – Ст. 218.
18. Про фахову передвищу освіту : Закон України від 6 червня 2019 р. № 2745-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2019. – № 30 (26. 07. 2019). – Ст. 119.
19. Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів: Закон України від 20 листопада 2012 р. № 5499-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 1 (03. 01. 2014). – Ст. 6.
20. Рекомендації парламентських слухань на тему: «Про стан та проблеми фінансування освіти і науки в Україні»: схвал. Постановою Верховної Ради України від 12 липня 2017 р. № 2133-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 34 (25. 08. 2017). – Ст. 374.
21. Національна доктрина розвитку освіти : затв. Указом Президента України від 17 квітня 2002 р. № 347/2002 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 16. – Ст. 860.
22. Про деякі питання підтримки розвитку освіти, науки та спорту: Указ Президента України від 2 червня 2021 р. № 223/2021 // Офіційний вісник України. – 2021. – № 45. – Ст. 2756.
23. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України від 25 червня 2013 р. № 344/2013 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 17. – Ст. 550.
24. Державна національна програма «Освіта: Україна XXI століття» [Електронний ресурс] : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 9 листопада 1993 р. № 896. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/896-93-п/print1329817745039704>
25. Державний стандарт базової середньої освіти [Електронний ресурс] : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/898-2020-%D0%BF>
26. Державний стандарт початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 р. № 607// Офіційний вісник України. – 2013. – № 68 (13. 09. 2013). – Ст. 2472.
27. Державний стандарт початкової освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688) // Урядовий кур'єр. – 2018. – № 38.
28. Деякі питання створення ресурсних центрів підтримки інклюзивної освіти та інклюзивно-ресурсних центрів : постанова Кабінету Міністрів

України від 22 серпня 2018 р. № 617 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 68 (07. 09. 2018). – Ст. 2284.

29. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347) // Офіційний вісник України. – 2016. – № 7 (02. 02. 2016). – Ст. 345.

30. Національна рамка кваліфікацій : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519) // Офіційний вісник України. – 2011. – № 101 (06. 01. 2012). – Ст. 3700.

31. Положення про Державну службу якості освіти України : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1190 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 25 (30. 03. 2018). – Ст. 892.

32. Положення про заклад дошкільної освіти [Електронний ресурс] : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 12 березня 2003 р. № 305 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27 січня 2021 р. № 86). – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2003-%D0%BF#Text>

33. Положення про конкурс щодо обрання членів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2018 р. № 703 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 71 (18. 09. 2018). – Ст. 2412.

34. Положення про Міністерство освіти і науки України : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 95 (05. 12. 2014). – Ст. 2729.

35. Положення про навчання студентів та стажування (наукове стажування) аспірантів, ад'юнктів і докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 411 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 28 (22. 04. 2011). – Ст. 1195.

36. Положення про освітнього омбудсмена : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 06 червня 2018 р. № 491 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 52 (10. 07. 2018). – Ст. 1828.

37. Положення про опорний заклад освіти: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 19 червня 2019 р. № 532 // Офіційний вісник України. – 2019. – № 51 (05. 07. 2019). – Ст. 1749.

38. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 . – Офіційний вісник України. – 2015. – № 66 (28. 08. 2015). – Ст. 2183.

39. Положення про сертифікацію педагогічних працівників : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1190 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1094). – Офіційний вісник України. – 2019. – № 9 (01. 02. 2019). – Ст. 308.

40. Положення про ступеневу професійно-технічну освіту : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 3 червня 1999 р. № 956 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 23 (25. 06. 1999). – Ст. 30.
41. Положення про центр розвитку дитини : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 5 жовтня 2009 р. № 1124 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 82 (02. 11. 2009). – Ст. 2772.
42. Порядок надання грантової підтримки наукової і науково-технічної діяльності за рахунок коштів державного бюджету : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 776 // Офіційний вісник України. – 2019. – № 69 (10. 09. 2019). – Ст. 2407.
43. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 635 // Офіційний вісник України. – 2019. – № 59 (06. 08. 2019). – Ст. 2030.
44. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 636 // Офіційний вісник України. – 2019. – № 59 (06. 08. 2019). – Ст. 2031.
45. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 // Офіційний вісник України. – 2019. – № 69 (10. 09. 2019).
46. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): затв. постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 29 (19. 04. 2016). – Ст. 1164.
47. Порядок пільгового кредитування для здобуття професійно-технічної та вищої освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2018 р. № 673 // Офіційний вісник України. – 2017. – № 47 (16. 06. 2017). – Ст. 1457.
48. Порядок розроблення та затвердження професійних стандартів : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 р. № 373 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 70 (14. 09. 2018). – Ст. 2361.
49. Про Національний фонд досліджень України : постанова Кабінету Міністрів України від 04 липня 2018 р. № 528 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55 (20. 07. 2015). – Ст. 1915.
50. Про затвердження Типової форми договору про навчання у закладі вищої освіти [Електронний ресурс]: постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2020 р. № 735. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/735-2020-%D0%BF#Text>
51. Про затвердження Типової форми договору про надання освітніх послуг закладом фахової передвищої освіти [Електронний ресурс]: постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2020 р. № 736. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/736-2020-%D0%BF#Text>
52. Про оплату праці педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників закладів і установ освіти і науки : постанова Кабінету Міністрів

України від 10 липня 2019 р. № 822 (дію Постанови зупинено до 31 грудня 2021 р. згідно з Постановою КМ № 1149 від 23.11.2020)// Офіційний вісник України. – 2019. – № 70 (13. 09. 2019).

53. Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. // Офіційний вісник України. – 2015. – № 36 (15. 05. 2015). – Ст. 1070.

54. Про утворення територіальних органів Державної служби якості освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2018 р. № 935 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 90 (23. 11. 2018). – Ст. 2987.

55. Статут Національного агентства кваліфікацій : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2018 р. № 1029 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 693) // Офіційний вісник України. – 2018. – № 98 (21. 12. 2018). – Ст. 3243.

56. Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти : схвал. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 660-р // Офіційний вісник України. – 2018. – № 76 (05. 10. 2018). – Ст. 2548.

57. Про затвердження переліку іноземних акредитаційних агентств та агентств із забезпечення якості вищої освіти, які видають сертифікати про акредитацію освітніх програм, що визнаються в Україні [Електронний ресурс] : схвал. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 554-р. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-2019-%D1%80#Text>

58. Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» : розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 903-р // Урядовий кур'єр. – 2017. – № 242.

59. Стратегія інтеграції внутрішньо переміщених осіб та впровадження довгострокових рішень щодо внутрішнього переміщення на період до 2020 року: схвал. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. № 909-р // Офіційний вісник України. – 2017. – № 102 (29. 12. 2017). – Ст. 3157.

60. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : затв. Наказом Міністерства освіти і науки України 11 липня 2019 р. № 977 // Офіційний вісник України. – 2019. – № 65 (29. 12. 2019). – Ст. 2245.

61. Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти : затв. наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 р. № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160) // Офіційний вісник України. – 2019. – № 45 (14. 06. 2019). – Ст. 1571.

62. Положення про вище професійне училище та центр професійно-технічної освіти : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 20 червня 2000 р. № 225 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 30 (11. 08. 2000). – Ст. 1293.

63. Положення про дитячі будинки і загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування : затв. наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства соціальної політики України від 10 вересня 2012 р. № 995/557 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 76 (15. 10. 2012). – Ст. 3087.

64. Положення про експериментальний загальноосвітній навчальний заклад : затв. наказом Міністерства освіти України від 20 лютого 2002 р. № 114 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 20 (31. 05. 2002). – Ст. 1006.

65. Положення про електронні освітні ресурси: затв. наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01 жовтня 2012 р. № 1060 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 29 травня 2019 р. № 749) // Офіційний вісник України. – 2012. – № 80 (29. 10. 2012). – Ст. 3231.

66. Положення про Єдину державну електронну базу з питань освіти : затв. наказом Міністерства освіти і науки України 14 березня 2018 р. № 168 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 84 (02. 11. 2018). – Ст. 2790.

67. Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти: затв. наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 р. № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160) // Офіційний вісник України. – 2016. – № 24 (01. 04. 2016). – Ст. 979.

68. Порядок надання платних освітніх послуг державними та комунальними навчальними закладами : затв. наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства економіки України, та Міністерства фінансів України від 23 липня 2010 року № 736/902/758 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 94 (17. 12. 2010). – Ст. 3367.

69. Порядок проведення експертною комісією виїзної ліцензійної експертизи на рівнях фахової передвищої та вищої освіти: затв. наказом Міністерства освіти і науки України 22 січня 2021 р. № 89 // Офіційний вісник України. – 2021. – № 27 (09. 04. 2021). – Ст. 1491.

70. Положення про Національну освітню електронну платформу : затв. наказом Міністерства освіти і науки України 22 травня 2018 р. № 523 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 50 (03. 07. 2018). – Ст. 1764.

71. Порядок проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти: затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 09 січня 2019 р. № 17 // Офіційний вісник України. – 2019. – № 28 (12. 04. 2019). – Ст. 1006.

72. Про затвердження Класифікатора галузей законодавства України : наказ Міністерства юстиції України від 2 червня 2004 р. № 43/5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minjust.gov.ua/0/8268>.

73. Про затвердження Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності : наказ Міністерства освіти і науки України від 7 листопада 2000 р. № 522 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 1 (26. 01. 2001). – Ст. 52.

74. Про затвердження Типового договору про надання платної освітньої послуги для підготовки фахівців : наказ Міністерства освіти і науки

України від 7 вересня 2020 р. № 1113 // Офіційний вісник України. – 2020. – № 87 (06. 11. 2020). – Ст. 2814.

75. Про затвердження Типового положення про конкурс на посаду керівника державного, комунального закладу загальної середньої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 28 березня 2018 р. № 291 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 34 (02. 05. 2018). – Ст. 1212.

76. Про затвердження Методики розроблення професійних стандартів : Наказ Міністерства соціальної політики України від 22 січня 2018 р. № 74 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 20 (13. 03. 2018). – Ст. 673.

77. Типова освітня програма організації і проведення підвищення кваліфікації керівних кадрів закладів загальної середньої освіти відповідно до вимог Концепції «Нова українська школа» [Електронний ресурс] : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 13 грудня 2018 р. № 1392. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1392729-18#Text>

78. Положення про галузеві експертні ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти : затв. Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, протокол від 21 травня 2019 р. № 5 / Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Офіційний інтернет-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2020/09/%d0%bf%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b6%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d0%bf%d1%80%d0%be-%d0%93%d0%95%d0%a0_23.07.2020%d0%b7%d1%96-%d0%b7%d0%bc%d1%96%d0%bd%d0%b0%d0%bc%d0%b8.pdf

79. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 48 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про освіту» від 16. 07. 2019 р. № 10-р/2019 // Офіційний вісник України. – 2019. – № 62 (16. 08. 2019). – Ст. 2164.

80. Рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 27 листопада 2019 р. з приводу гуманітарної складової освітнього процесу, дотримання мовного законодавства та інших законів України / Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Офіційний інтернет-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/%d0%a0%d1%96%d1%88%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f%d0%9c%d0%be%d0%b2%d0%bd%d0%b8%d0%b9%d0%97%d0%b0%d0%ba%d0%be%d0%bd.pdf>

81. Методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти в 2019/2020 н. р.: додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 05 травня 2019 р. №1/9-498 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/2019/08/07/rekomendatsiiorganizatsiya-navchannyaoop.pdf>

82. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти: лист Міністерства освіти і науки України від 23 жовтня 2018 р. № 1/9-

650 // Інформаційний збірник та коментарі МОН України. – 2018. – №11. – С. 41.

83. Конвенція про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабон, 11 квітня 1997 року) / Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_308

84. Спільна декларація міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти» (Болонья, 19 червня 1999 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_525/card6#Public

85. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – Київ : ТОВ «ЦС», 2015. – 32 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://erasmusplus.org.ua/images/phocadownload/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf

Основні рекомендовані джерела інформації

86. Валєєв Р. Г. Освітнє право України : навч. посібник [Електронний ресурс] / Р. Г. Валєєв. – Луганськ, 2011. – С. 226. – Режим доступу : http://www.irf.ua/files/ukr/programs/edu/edu_posibnyk.pdf

87. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство [текст]: навч. посіб. / Г. В. Лаврик, Г. В. Терела, Т. О. Харченко [та ін.]; за ред. Г. В. Лаврик. – Київ : «Центр учбової літератури», 2014. – 208 с.

88. Коваленко Д. В. Теоретико-правові основи освіти [Текст] : навч. посіб. / Д. В. Коваленко. – Харків : Друкарня Мадрид, 2015. – 324 с.

89. Освітнє право: навч. посіб. для студентів гуманітарних ВНЗ / [авт. кол. В. В. Астахов, К. В. Астахова (мол.), О. Л. Войно-Данчишина та ін.]; за заг. ред. В. В. Астахова; Нар. укр. акад.; Міжнар. фонд «Відродження». – Харків : Вид-во НУА, 2011. – 188 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dspace.nua.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/89/1/osv-pravo-np.pdf>

90. Ткачук С.І. Теоретико-правові основи освіти: Курс лекцій / С. І. Ткачук // – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2014. – 147 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://library.udpu.edu.ua/library_files/ece/6946_01.pdf

Додаткові рекомендовані джерела інформації

91. Вища освіта та Європейський освітній простір / В. Крижко, М. Елькін, О. Старокошко, К. Тільчарова, О. Грицайова. – Бердянськ, Видавець Ткачук О. В., 2015. – 448 с.

92. Деревянко Б. В. Послуги у сфері освіти: правове регулювання [Текст] : [монографія] / Б. В. Деревянко ; Донец. юрид. ін-т М-ва внутр. справ України. – Донецьк : Кальміус, 2013. – 386 с.

93. Детюк А. М. Правове забезпечення механізму здійснення державного замовлення освітніх послуг в Україні: адміністративно-правовий аспект [Текст] : монографія / А. М. Детюк, Ю. І. Пивовар. – Тернопіль : Осадца Ю. В., 2019. – 227 с.

94. Документи міжнародного права по вопросам образования / под ред. Г. А. Лукичева и В. М. Сырых. – Москва : Готика, 2003. – 560 с. – (Серия «Законодательство об образовании», Т. 1).
95. Європейське освітнє право: навч. посіб. / О. М. Байталюк, М. В. Ворон. – Київ : Видавничий дім «Плеяда», 2010. – 59 с.
96. Жилияєв І. Б. Словник-довідник основних понять та визначень українського освітнього законодавства [Текст] / І. Б. Жилияєв, Б. Г. Чижевський. – Київ : Нора-Друк, 2011. – 112 с.
97. Журавський В. С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні [Текст] / Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Інститут вищої освіти АПН України. – Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. – 415 с.
98. Карпенко О. Правове забезпечення вищої освіти [Текст] : тексти лекцій / Ореста Карпенко; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобич : РВВ Дрогобиц. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка, 2017. – 146 с.
99. Кархут О. Я. Механізм правового регулювання суспільних відносин у сфері освіти: теоретико-правовий аспект [Текст] : монографія / О. Я. Кархут. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. – 255 с.
100. Конституційно-правовий статус суб'єктів освітнього процесу у вищій школі України [Текст] : монографія / [Петрецька Н. І. та ін.] ; Держ. ВНЗ «Ужгород. нац. ун-т». – Ужгород : Гельветика, 2016. – 243 с.
101. Литвин І. І. Адміністративно-правові відносини у сфері надання освітніх послуг [Текст] : монографія / І. І. Литвин. – Харків : Панов А. М., 2016. – 427 с.
102. Мельничук О. Ф. Право людини на освіту [Текст] : монографія / Ольга Мельничук. – Вінниця : Мерк'юрі-Поділля, 2013. – 439 с.
103. Мирошниченко В. О., Мирошниченко Ю. А., Фролов Ю. М. Освітнє право у схемах та таблицях: навчальний посібник. – Київ: Центр учбової літератури, 2020. – 145 с.
104. Національний освітньо-науковий глосарій. – Київ : ТОВ «КОНВІ ПРІНТ», 2018. – 524 с.
105. Ніколаєнко С. Н. Освіта і наука: законодавчі та методологічні основи : навч. посіб. – Київ : ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2004. – 280 с.
106. Паращенко Л. І. Державне управління розвитком загальної середньої освіти в Україні : методології, стратегії, механізми [монографія] / Л. Паращенко. – Київ : Видавництво Майстер книг, 2011. – 536 с.
107. Парпан У. М. Правова природа вищої освіти в Україні [Текст] : монографія / Парпан Уляна. – Львів : РАСТР-7, 2017. – 515 с.
108. Правове регулювання трудових відносин наукових (науково-педагогічних) працівників: Монографія / Ю. В. Баранюк, С. В. Дріжчана, А. В. Скоробагатько та ін. ; відп. ред. Н. М. Хуторян. – Київ : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2005. – 240 с.
109. Публічно-приватне партнерство закладів професійної освіти: практичний посібник / О. В. Бородієнко ; за заг. ред. О. В. Бородієнко. – Київ: ІШТО НАПН України, 2020. – 219 с.

110. Савіщенко В. М. Адміністративно-правове забезпечення освіти та науки в Україні [Текст] : монографія / В. М. Савіщенко ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. – Дніпропетровськ : Ліра, 2015. – 371 с.

111. Сырых В. М. Введение в теорию образовательного права / В. М. Сырых. – Москва : Центр образовательного права Минобразования, 2002. – 340 с.

112. Цивільно-правові договори в сфері освіти: навч. посіб. / Н. О. Давидова, М. В. Ворон. – Київ : Видавничий дім «Плеяди», 2010. – 54 с.

113. Шаповал Р. В. Освітня діяльність в Україні: адміністративно-правове дослідження : монографія / Р. В. Шаповал. – Харків : Золота миля, 2011. – С. 33.

114. Хомишин І. Ю. Розвиток освіти в Україні в умовах євроінтеграції: концептульні питання адміністративно-правового регулювання [Текст] : монографія / Хомишин Ірина Юріївна ; Міжрегіон. Акад. упр. персоналом. – Київ : Людмила, 2018. – 499 с.